

KUNSTIÕPETUSE AINEKAVA

Pärnu- Jaagupi Põhikool

1. Õppeaine kirjeldus

Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab loovalt läheneda probleemidele, väärtustab erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust.

Kunstipädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesiste kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

Kõigile jõukohaste praktiliste tööülesannete kaudu kinnistatakse õpitavat ja kasvatatakse kunstihuvi. Põhikooli kunstiõpetuses on peamine praktiline tegevus, tööine sisseelamine loominguprotsessi mitmesuguste tehnikate vahendusel ja sealjuures algupärase eneseväljenduse säilitamine. Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuiitse ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. Ergutamaks võimalikult paljude õpilaste loomingulist tegevust, tuleks kõigis kooliastmetes korraldada õpilastööde väljapanekuid ning õpilastöid kaasata esteetilise kultuuriruumi loomisesse.

2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Kunst kui õppeaine on oma olemuselt mittelineaarne, õppesisu punkte ja -eesmärke käsitletakse omavahel tihedalt põimunult.

Põhikooli I astmes:

- Uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboteid (nt õpetaja valikul: sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg, mänguasjade väljanägemine ja roll, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad) oma kogemuse piires.
- Nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnika, vorm, värv, kompositsioon, meeleolu, sisuelemendid).
- Leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info.
- Teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust.
- Uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid.
- Teab, kes on autor.
- Ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.

- teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid.
- lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi.
- kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid (See oleks justkui.... See meenutab mulle....).
- kirjeldab ette antud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin?

Põhikooli II astmes:

- Teadmised ja tehnilised oskused omandatakse loova tegevuse käigus.
- Kunstiteostest rääkimine toetab oma seisukoha, tolerantsuse ning väärtushinnangute kujunemist.
- Koostöö- ja arutlusoskuste arendamiseks kasutatakse lisaks individuaalsetele töödele rühmatöid.
- Tutvutakse teadlikumalt kunsti aluste ja kunstilooga.
- Õpilasi juhatakse ise valikuid tegema (tehnika, teemade valik jne) ning otsima pildimaterjali, et kasutada seda abivahendi või lähtekohana.
- Kunstiteoste ja visuaalse kultuuri näidete analüüsimine toetab kriitilise mõtlemise ja ainealase keeleoskuse arenemist.
- Oluline on kunstiinfo leidmine ja kasutamine.

Põhikooli III astmes:

- Omandatakse teoreetilisemal tasemel teadmisi kunsti nii märgilistest (sümbol, allegooria, tsitaat jne) kui ka vormilistest (värv, valgus ja vari, perspektiiv, kompositsioon jne) väljendusvahenditest.
- Loomingulistes töödes katsetatakse uusi meediume ning väljundeid.
- Seatakse järjest rohkem endale ise ülesandeid; mängitakse vormielementide ja väljendusvahenditega teose isikupära ning sõnumi huvides.
- Teadlikumalt võetakse eeskujuks kunstiteoseid ja -stiile, analüüsitakse teoseid ning otsitakse visuaalset ja verbaalset infot.
- Kunsti käsitletakse visuaalse ning sotsiaalse keskkonna osana.
- Isikupära ja individuaalsuse väärtustamine kujuneb loovtegevuse ja eneseväljenduse kaudu
- Õpitakse tunnetama oma loomingulisi võimeid ning väärtustama isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;

3. Pätevused

Kunst võimaldab nii teooria kui praktika kaudu lõimida kõiki üldpädevusi igapäevasesse õppetöösse.

Väärtuspädevus

Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse. Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arenemisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele. Hinnatakse kultuuriteadmisi ning väärtustatakse individuaalset ja kultuurilist mitmekesisust. Käsitletavate teemade, analüüsitud kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Kunst rõhutab kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi identiteedi osana.

Sotsiaalne pädevus

Kunst teadvustab inimese kui kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades. Rühmatööd, arutlused ja esitlused ning ühistes kunstiprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ja õpetavad väärtustama üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist.

Enesemääratluspädevus

Loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti. Sihiks on integreerida noori nüüdisühiskonda ja toetada oma identiteedi väljendamist loomingus.

Õpipädevus

Kunstis kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uueses situatsioonides. Kunstis saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Keelepädevus

Tähtsal kohal on kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, lihtsast argikeelsest kirjeldusest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Tutvutakse kunsti kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma kunstile omast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.

Matemaatikapädevus

Matemaatikapädevuse arengut toetavad kunstis rakendatavad ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahendusteede üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi; samuti analüüsida kunstikategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümboleid.

Ettevõtlikkuspädevus

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad kunstis individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ja probleemipõhised ülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunsti valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Digipädevus

Moodsate tehnoloogiate kasutamine. Kunstiaineid õppides kasutatakse digivahendeid teabe otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Kogutud teavet rakendatakse loovtöodes eesmärgipäraselt. Õpitakse loominguga tegelemiseks valima ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õppides ning digitaalset sisu luues ja säilitades kasutatakse erinevaid audiovisuaalseid ning muid multimeediumi vahendeid ja rakendusi. Ollakse teadlik autoriõiguste järgimise kohustusest digikeskkonnas. Suurendatakse teadlikkust digivahendite rakendamisega kaasneda võivatest terviseriskidest ja internetis loomingu jagamise turvalisusest.

Ainevaldkondade piire ületavad **õppeprojektid**.

4. Õppesisu

4.1. I kooliaste

Esimeses kooliastmes tekib 7–12-aastastel lastel esmane abstrahheerimisvõime. Esimeses kooliastmes pakuvad õppijale huvi narratiivsed, rikkaliku värvikasutusega realistlikult kujutavad teosed, valdavalt maalid. Laps on loo jutustaja nii pilti vaadates kui ise luues. Õppijad märkavad rohkelt üksikuid detaile, kuid ei seo neid veel teose tasandil tervikuks, neil on raske oma intuiitvset arvamust põhjendada. Meeldivad erinevad kujutataud tekstuurid, sest need seostuvad kompimisaistinguga (sünesteesia).

Oluline on meisterlikkus ja et teema oleks seotud lapse enda kogemusega, kasuks tuleb teose kasutatavus või kasulikkus. Teost nähakse eelkõige kui objekti (eset), õppija jaoks on huvitav, kuidas ja millest on see tehtud, milline on olnud teose saatus ja erilised, põnevad juhtumid.

Kunstiõpetuse õppesisu I kooliastmes

Ainesisu teemavaldkonnad:

Visuaalne kirjaoskus:

- **Igapäevane visuaalkultuur**

Logod, embleemid, sümbolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad. Raamatuillustratsioon, koomiks ja piltjutustus. Koomiksi tegelane ja karakteri disain (olulisemad tunnused, seos tegevuse ja iseloomuga). Teksti, tabelite ja illustratsioonide küljenduse põhimõtted (pealkirja, kuupäeva, autori, pildiallkirja ja teksti paigutamise üldised tavad ja põhimõtted).

- **Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted**

Baaselemendid: kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv. Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum. Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, mõõtmed. Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.

- **Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri**

kirjelduseks: sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne. Geomeetriselised kujundid ja abstrahheerimine. Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid. Ruumiillusiooni loomise

põhimõtted: kattumine, teravus, suurus. Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites. Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur. Kunstižanrid: portree, maastik, natüürmort, animalistika.

- **Kunstiajalugu, kunstnikud, teosed**

Eri stiilidest kunstiteoste näited kogu kunstiajaloo piires (nt Vana-Egiptuse seinamaal, Antiik-Kreeka vaasimaalid. Modernistlik maalikunst (impressionism, post-impressionism, fovism, kubistlik natüürmort), maakunst, ökokunst, pokunst...). Skulptuur või monument (avalikust ruumist). Tasapinnaline kunstiteos koolist või lähiümbrusest. Raamatuillustraatorid emakeele lugemisvara hulgast.

Kunstitehnikad ja loominguline eneseväljendus:

- **Kunstitehnikad ja stiid**

Monotüüpia, puhumistehnika, plastiliinimaal, pastell, guašš, värvipliatsitehnika, savi või plastiliini voolimine, taimetrükk, sõrmemaal, kuulimaal, akvarell, pointillism, voolimine, ruumiline paberitöö, diatüüpia, paberbatika, kollaaž. Digitaalsed joonistus-, foto- ja animatsioonitehnikad

- **Kunstiteooria**

Primaar- ja sekundaarvärvid

- **Etikett**

Näitusetöö nimesilt (autori nimi, klass, teose nimi)

Disain ja disainiprotsess

- **Disaini baaselemendid**

Funktsionaalne värv, vorm ja materjal (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass

- **Disainiprotsessi osad:** uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine, info kogumine, võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine.
- **Tarbeesemed ja levinumad materjalid**
 - Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi...
 - Tehismaterjalid: plastik, kile...
 - Esemel, materjali või värvi otstarve, funktsionaalsus ning kasutusmugavus
- **Disainiprotsessis kasutatavad idee visualiseerimise tehnikad:** *moodboard*, mõistekaart, plakat.

Kunsti, kultuuri ja ühiskonna seosed

- **Ohutus ja säästlikkus**

Töövahendite ohutu ja säästlik kasutamine, ohutus kasutaja tervisele ja keskkonnale, töövahendite ja kunstmaterjalide õige säilitamine.

- **Autorsus ja autoriõigused**

- Autor: kunstnik, arhitekt, illustraator, disainer
- Teos: maal, joonistus, video, skulptuur...
- Digitaalsete kujutiste (fotode) tegemise ja jagamise hea tava

- **Eetika (kuidas olla hea kunstnik, hea publik ja hea kaaslane)**

Töövahendite ja töökoha korrastamise õiged töövõtted

Kunstiõpetuse õpitulemused 1. klassis

Tundide arv nädalas: 2

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine	Plaanimine ja ideede arendamine, loomine	Refleksioon, analüüs ja kriitika
• Seostab omavahel raamatuillustratsioone ja teksti sisu. • Selgitab endale tuttavas keskkonnas (koolis ja klassis) kasutatavaid märke ja sümboleid ning nende tähendust. • Nimetab, mida näeb pildil, ruumilises teoses, audiovisuaalses teoses. • Nimetab, teoses nähtavaid värve, äratuntavaid esemeid, olendeid, kujundeid. • Kasutab vahendeid ja materjale säästlikult ja ohutult. • Korrastab enamasti oma töökoha. • Näitab teoselt autori nime. • Kirjutab oma tööle nime. • Küsib jäädvustatavalt luba enne filmimist või pildistamist.	• Teeb enamasti aktiivselt kaasa nii oma initsiatiivil kui etteantud ülesandeid. • Rakendab teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid (monotüüpia, puhumistehnika, plastiliinimaal, pastell, guašš, värvipliiatsitehnika, savi või plastiliini voolimine jms) ja vahendeid. • Väljendab enda kogemuse piires mõtteid, tundeid ja kogemusi oma kunstitöodes.	• Kirjeldab visuaalteosel nähtavat (nimetab äratuntavaid esemeid, olendeid, kujundeid, värvid; mis see on, mida ma näen?) • Kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklike seoseid - mida nähtu mulle meenutab, mis siin pildil toimuda võiks? • Kirjeldab etteantud küsimuste toetudes oma töö valmimise protsessi - mida ja kuidas ma tegin, milliseid vahendeid kasutasin? Mida töö tegemisel nautisin? Millised raskused ületasin? • Kirjeldab etteantud küsimustele toetudes valminud tööd - mida ma oma töös näen?

Kunstiõpetuse õpitulemused 2. klassis

Tundide arv nädalas: 2

Väljaslgitamine, teadmine, mõistmine	Plaanimine ja ideede arendamine, loomine	Refleksioon, analüüs ja kriitika
- Võrdleb märke (liiklusmärgid, logod, embleemid, sümbolid jms) omavahel ja seostab märgi vorme, värve, kujutatut märgi tähendusega. - Tunneb ära tasapinnalised ja ruumilised teosed. - Nimetab õpitud tehnikaid ja kunstiliike (kooli õppekavas õpitulemuste tasandil konkreetsetes klassis tuleks nimetada tehnikad ja kunstiliigid, mida klassis õpetatakse). - Leiab teoses soojasid ja külmasid toone ning heledamat ning tumedamat tonaalsust. - Teab mis on joon ja pind ning iseloomustab erinevaid jooni vastavalt omandatud sõnavarale. - Kirjeldab teoses suurussuhteid ja objektide paiknemist (ees,taga, üleval, all jne)) ning kolmemõõtmelise teose puhul vormi üldisemalt (ümar, kandiline, lapik, püstine jne) . - Nimetab teoses nähtud kujundeid ja objekte, mis meenutavad tuttavaid kujundeid (ring, ruut, ristkülik jne). - Toob näite tegevusest, kuidas ta asjakohaselt ja säästlikult kunstitarbeid kasutab. - Korrastab oma töökoha.	- Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid (taimetrükk, sõrmemaal, kuulimaal, akvarell, pointillism, voolimine, ruumiline paberitöö jms), vahendeid enamasti isikupärasel viisil. - Järgib enamasti õpitud töö- ja ohutusvõtteid. - Märkab ühel ja samal otstarbel kasutatavaid esemeid, tuvastab nendest oma lemmiku ning põhjendab oma valikut. <i>Selgitus: Soovime arendada teadlikkust isiklikest ja subjektiivsetest eelistustest.</i> - Arutleb ja seostab värve tekkinud muljega (<i>näiteks miks kirjutavad õpetajad tavaliselt punase värviga ja miks on keelumärk punane</i>) ja valib esemele selle otstarbega sobiva värvitooni.	- Kirjeldab enda ja teiste loodud visuaalteosel nähtavat õpitud sõnavara kasutades - nimetab ja kirjeldab teostel nähtavat - mis see on, mida ma näen ja milline see on (kui suur, millise kujuga, mis värvi, milliseid jooni, pindasid, vorme märkab, kuidas need paiknevad?) - Kirjeldab küsimustele toetuses enda ja teiste loodud visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklike seoseid, mõtteid ja tundeid - mida nähtu mulle meenutab? Mis teoses toimuda võiks? Mis mind nii arvama paneb? Millist meeleolu see teos minus tekitab? - Kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda töö valmimise protsessi - mida ma tegin, kuidas tegin, milliseid vahendeid kasutasin? Mida ma protsessi käigus õppisin?

• Eristab lihtsamate näidete põhjal tehisklikke ja looduslikke materjale (näiteks puit ja plastik). • Kirjeldab ühel otstarbel kasutatavate esemete peamisi tunnuseid (näiteks vorm, suurus, raskus, värv) ja arvab, mis materjalist ese tehtud on. • Kirjutab oma näitusetööle nimesildi koos töö pealkirja ja muu õpitud infoga. • Leiab (virtuaal)näitusel muuseumis, galeriis või koolis teose autori, pealkirja ja näituse pealkirja.		
---	--	--

6.3. Kunstiõpetuse õpitulemused 3. klassis

Tundide arv nädalas: 1

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine	Plaanimine ja ideede arendamine, loomine	Refleksioon, analüüs ja kriitika
• Selgitab popkultuurist tuttavate tegelaste (koomiksist, filmist, animafilmist, arvutimängust, reklaamidest, mänguasjade) visuaalset isikupära ja karakterit. • Leiab lihtsamatelt joonistelt ja skeemidelt (sh toote etiketid, pakendid, dokumendid, kunstiraamatute reproduktsioonid) olulise ja vajaliku info. • Nimetab õpitud tehnikaid ja kunstiliike (kooli õppekavas nimetada tehnikad ja	• Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste (sh digivahendid) teoste loomisel omandatud kunstitehnikaid (näiteks värvi pritsimine, erinevate materjalide trükk, diatüüpia, paberbatika, kollaaž, foto, ruumikunst, dekoratsioon jms), vahendeid isikupärasel viisil ning kombineerib neid omavahel (segatehnika, PVA-liimiga joonistamine, ruumiline maal, prügikunst jms). • Järgib õpitud töö- ja ohutusvõtteid. • Väljendab mõtteid, tundeid ja kogemusi oma	• Kirjeldab enda ja teiste loodud visuaalteosel nähtavat - nimetab, kirjeldab ja analüüsib visuaalteoseid (näiteks mis see on, mida ma näen, milline see on, kus see asub, kust seda kõige parem vaadata on, kuidas saada aru, et objekt liigub, kuidas tekitatud ruumi mulje, millisest materjalist, milline faktuur jne) • Kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklike seoseid, mõtteid ja tundeid, meeleolu, toob näiteid ja võrdleb, põhjendab oma arvamusi -

kunstiliigid, mida klassis õpetatakse) • Nimetab lihtsamaid ruumi ja liikumise mulje loomise viise kahemõõtmelises teoses (nt kattumine, teravus, suurus, liikuvad poosid, liikumise faasid, kiirusjooned). • Nimetab põhivärve ja oskab segada teisi värve. • Kirjeldab tarbeeseme vormi, faktuuri ja otstarbe seoseid ja kooskõla. • Kirjeldab skulptuuri ja/või maakunsti teose suurust, mõõtmeid, värvi, ruumi selle ümber, vaadeldavust erinevatest külgedest, suurussuhteid ja materjali lihtsal viisil omandatud sõnavara piires. • Mõistab kunstivahendite säästmise ja raiskamise tagajärgi. • Kirjeldab kunstivahendite (<i>näiteks paber, värv, savi</i>) kasutamise erinevaid võimalusi ja viise. • Üldistab õpetaja abiga lihtsamal moel, millised on tavapäraselt ühe ja sama otstarbega esemed (vorm, materjal). Õpilane oskab anda sellele ka lihtsama selgituse. • Ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.	kunstitöodes isikupära väärtustades. • Arvestab lihtsama tarbeeseme loomisel kindla kasutaja vajadustega. • Toob oma kogemuse pinnalt näiteid erinevatest igapäeva valikutest, oma eelistustest ja nende erinevatest tagajärgedest. • Esitab visuaalselt (teos, video, infoplakat, animatsioon, koomiks, mõistekaart jms) erinevate igapäeva valikute tagajärgi.	mida nähtu mulle meenutab? Mis teosel toimuda võiks? Miks ma nii arvan? Millist meeleolu see teos minus tekitab? Miks? • Kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda töö valmimise protsessi - mida ma tegin, kuidas tegin, milliseid vahendeid ma kasutasin? Miks tahtsin just neid vahendeid kasutada? Mida protsessi käigus õppisin?
--	---	--

Hindamine ja juurdekasvuuskumust toetav tagasiside

Kunstitundide puhul kasutatakse kujundavat hindamist, mis toetab õpilase õpimotivatsiooni ja arendab õpioskusi. Hindamine tõstab õppija jaoks õpitu (ning ka aine) väärtust, kuna eeldab pingutust ning koondab tähelepanu fookusseeritult õppesisule.

Õpilase hindamise puhul on väga oluline osa tema arengu toetamine läbi juurdekasvu-uskumuse. Hea tagasiside suunab pingutama, hoiab motivatsiooni, aitab üle keerukast kohast ja aitab õpilasel oma edusamme näha ja väärtustada. Kasvu-usu tekkimist ja püsimist toetab ka selge ja objektiivne kujundav hindamine.

4.2. II kooliaste

Kunstiõpetus 4. klassis

2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õppesisu	Õpitulemused
Kunsti sisu küsimused, kunstikeele ja väljendusvahendite tundmaõppimine, kunstiiligid Skulptuur • Modelleerimine ja meisterdamine papist, paberist ning mitmesugustest jäätmematerjalidest Kunstitehnilised oskused. • Joonistamine erinevate pliiatsite ja kriitidega • Lihtsamad trükitehnikad: pintsli trükk, kartuli trükk, materjali trükk ja arvuti kasutamine • Maalitehnikad • Värvusõpetus: põhivärvide segamine 2. astme seguvärvideks, hele-tumedus, külmad, soojad värvused • Maalimine piiratud arvu värvidega • Meeleolu edastamine värvidega Liikumise kujutamine profiilis	1) Omab ülevaadet kunstiiliikidest ning oskab märgata kunstikeele erinevaid väljendusviise 2) Oskab käsitseda õppekavas ettenähtud töömaterjale ja vahendeid ja neid loovalt siduda oma tööga 3) Oskab valikuliselt kasutada tehnikaid ja kujutamiseviise loominguliseks eneseväljenduseks 4) Teab põhivärvusi, oskab segada 2. astme seguvärve ning neid helestada ja tumestada, tunneb värvide mõju

• Kompositsioonireeglid sõltuvalt väljendustehnikast • Perspektiiv. Mitmeplaanilisus pildis Disain • Karpidest ja pakenditest meisterdamine	5) Oskab kujutada liikuvat inimest ja loomi külgsuunas 8) Tunneb mõningaid kompositsioonireegleid ja oskab pildipinda organiseerida 9) Oskab pildil kujutada esemeid eespool ning tagapool olevatena 10) Oskab modelleerida ja meisterdada erinevatest jäätmematerjalidest 11) Oskab säästlikult kasutada töömaterjale ja vahendeid
---	--

4. klassis hinnatakse:

- 1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfo seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;
- 2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja materjale;
- 3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;
- 4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöös;
- 5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.

Kunstiõpetus 5. klassis

1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

Õppesisu	Õpitulemused
----------	--------------

Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum) Pilt jutustustes (koomiks, film, fotoseeria, reklaam), plaanide vaheldus, meeleolu ja pinevuse loomine. Vormiküsimused (kujutamiskiisid, ruum, värv, kompositsioon) • Täisfiguuri ja näo proportsioonid. • Esemekujutamine vaatluse järgi. • Sümmeetria ja asümmeetria. • Erinevad kompositsioonilised lahendused. • Värvusõpetus. • Ruumilisus pildil. • Kunstitehnikad	1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade. 2) Omandab teadmised inimfiguuri proportsioonidest ja oskab seda kujutada lihtsustatud skeemi alusel, tunneb inimese näo proportsioone ja oskab neid kujutada otse- ja külgsuunas. 3) Oskab mitmesuguseid vorme kujutada eelneva analüüsi ja vahetu vaatluse järgi. 4) Tunneb sümmeetria ja asümmeetria mõistet ja oskab kasutada. 5) Oskab edasi anda tegelaste proportsionaalsust ja karakterit figuuri kaudu, tegevust liikumisasendite kaudu, tegevuskohta siseruumi või maastiku kaudu ning kujutada tegevusaega. 6) Tunneb ja oskab segada kolmanda astme värvi. 7) Oskab erineva heletumedusega esemeid kujutada, samuti värvitonaalsusastmeid, ka monokroomsest maalides. 8) Oskab vormide ruumilisust kujutada 9) Oskab edasi anda esemete ruumilisust, tunneb pöördkehi. 10) Modelleerimine grafiitpõltsi, söe, gvašši, akvarelli ja muude vahenditega.
--	--

5. klassis hinnatakse:

1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfoga seonduvate nähtuste üle, kasutades

kunstimõisteid, teadmisi lähikümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;

2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid

ja -materjale;

3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;

4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöös;

5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda

erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.

Kunsti ainekava 6. klassis

1 tund nädalas, 35 tundi aastas

Õppesisu	Õppetulemus
Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum)	
Kunstiteose teema ja pealkiri. Piltjutustusi kunstiloost (nt. erinevad stseenid keskaja maalil, egiptuse friisid, surmatants vms.).	1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade.
Inimeste eripära (vanus, rass, rahvus jm) kujutamine lihtsustatult.	2) Leiab vaatluse ja võrdluse teel inimese vanust, rassi, rahvust, erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides.
Liikumise kujutamine, liikumise muljeloomine, animatsiooni põhimõte.	3) Oskab liikumist ja tegevust kujutada, arvestab figuuri kujutamisel pea suurust ning keha pikkust ja elementide vahelisi suurussuhteid
Piiratud ja piiramata pinnad.	4) Tunneb piiratud ja piiramata pinna mõistet ja oskab neid võrgustiku abil luua.
Dünaamiline ja staatiline kompositsioon.	5) Oskab luua dünaamilise ja staatilise kompositsiooni, saavutab kompositsiooni tasakaalu.
Koloriit (sh. soe ja külm), värviharmooniad	6) Tunneb koloriidi ja värviharmoonia mõistet ning oskab neid värvidega segada.
Vastandvärvid	

Varju tekkimine, langev vari (nt. varjuteater, siluetid).	7) Tunneb vastandvärvuste mõistet ja oskab neid segada.
Kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt.	8) Oskab langevat varju kujutada ja tekkimise põhimõtet selgitada.
Disain (tarbevormid, graafiline disain, keskkonnad) Traditsioon ja uuenduslikkus disainis (tuntud tootemargid, uus vorm, materjal, funktsioonid).	9) Oskab edasi anda esemete ruumilisust, arvestades vormi näilist muutumist ja nende asukohta silmapiiri suhtes..
Pakend, ümbris (vorm, kiri, värvilahendus, seos tootega).	10) Kirjeldab keskkonna kujundust esteetilisuse ja praktilisuses seisukohast.
Kirja kujundamine (jooniskiri, fantaasiakiri).	11) Oskab analüüsida trükise kujunduse osi ja terviklahendust.
Kunstimaailm (kunstiteosed, loomisprotsess, kunstilugu, kunstikeskkonnad) Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed maailmas.	12) Oskab luua isikupärase šrifti.
Kunstiteose unikaalsus ja/või paljundatavus (originaal, koopia, reproduktsioon, tiraaž, seeria, võltsing).	13) Tutvub kunstipärandiga
Konkreetne ja abstraktne kunstis.	14) Tunneb kaasaegseid kunstitermineid, oskab eristada originaali reproduktsioonist . Tunneb kunstiteose erinevaid vorme, väljundeid, esitlusviise.
Kujundite, märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.	15) Oskab kasutada ainealaseid mõisteid.
	16) Oskab filme, arvutimänge, koomikseid, reklaame kriitiliselt võrrelda ja pildikeelt uurida.

6. klassis hinnatakse:

1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfoga seonduvate nähtuste üle, kasutades

kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;

2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid

ja -materjale;

3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;

4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöös;

5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda

erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.

Kunsti ainekava 7. klassis

1 tund nädalas, 35 tundi nädalas

Õppesisu	Õpitulemused
Vormiküsimused (kujutamiskiisid, ruum, värv, kompositsioon) • Kujutatavate vormide lihtsustamine, üldistamine. • Kaader ja kadreerimine (ka foto- ja videokunstis): üldplaan, detail. • Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal. • Pildi värvianalüüs kirjeldavaid värvinimetusi. • Erinevad värvinimed • Õhu- ja värviperspektiiv • Joonperspektiiv ühe koondumispunktiga	1) Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi. 2) Mõistab tehismailma ja selle kasutaja suhet, peab silmas uuenduslikkust, esteetilisust. 3) Segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone. 4) Oskab moodustada varjundit 5) Teab ja kasutab erinevaid värvinimesid. (ooker, türkiis jne.). 6) Tunneb õhu- ja värviperspektiivi ja oskab pildipinnal kujutada. 7) Oskab kasutada perspektiivivõtteid.

• Märk ja sümbol (logo, piktogramm, peremärk). • Kirjatüübi (šrifti, fondi) valik vastavalt kontekstile. Kirjaoptika. • Kunstipärand • Autori seos kujutatava sündmuse, inimese ja kunstistiiliga. • Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele, sihtgrupile • Autoriõiguste kaitse probleeme.	8) Tunneb graafilise kujunduse baasvõtteid. 9) Oskab kujundada trükist vastavalt kompositsiooni reeglitele. 10) Tutvub erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näidetega. 11) Tunneb kaasaegseid kunstitehnikaid ja materjale. 12) Oskab kunstiteost vaadelda ja analüüsida. 13) Suhtub mõistvalt ja kriitiliselt enda ja teiste töödesse ning ümbritsevasse kunsti (sh. massimeedia, kommertskunst). 14) Oskab kasutada tehnilisi abivahendeid vastavalt vajadusele ja võimalusele. 15) Oskab kasutada visandit kui eeltöö abivahendit. 16) Jälgib, et oma tegevusega ei kahjustaks kultuuriväärtusi ja autori õigusi.
---	---

7. klassis hinnatakse:

1) teadmisi Eesti ja maailma kunstikultuurist;

2) oskust kasutada kunstimõisteid ja teadmisi ümbritseva visuaalkultuuri, maailma kultuuripärandi ning nüüdiskunsti teemadel arutledes;

3) teadliku kunstialase ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub mitmekesiste loovülesannete lahendamises iseseisvalt või rühmatööna, enda ja kaaslaste kunstitööde analüüsimises;

4) teadmisi, oskusi ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikad, seostada ning esitada oma

kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga;

5) oskust lahendada ülesandeid eesmärgipäraselt, rakendada kahe- ja kolmemõõtmelist kavandamist

Kunstiõpetuse ainekava 8.klassis

1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

Õppesisu	Õpitulemused
Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum) • Sündmuste kujutamine, kunstniku vaatenurk. • Sümbolite tähenduse muutumine (nt. vikerkaar, haakrist, viisnurk). Vormiküsimused (kujutamiskiisid, ruum, värv, kompositsioon) • Vormide allutamine kindlale stiilile. • Vormi deformeerimine karakterisuse huvides. • Kompositsiooniskeemid (kolmnurk, diagonaal, kuldloige). • Värv ja värvus • Värvide optiline segunemine. • Varju värvid (maalidel, fotodel, looduses).	1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade. 2) Tunneb ajastuid ja analüüsib neid arvestades sisu, vormi, konteksti ja otstarvet. 3) Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi ja ajastute stiile. 4) Mõistab deformatsiooni olulisust, peab silmas karakterisust, uuenduslikkust, esteetilisust. 5) Tunneb kompositsiooniskeeme. 6) Oskab selgitada nende mõistete erinevust. 7) Tunneb värvusõpetust, kasutab maalidel värvide optilise segunemise põhimõtet. 8) Oskab jälgida varju värve nii kunstnike teostel kui looduses. 9) Määrab valgused ja varjud (langeva ja omavarju) ning kasutab neid objektide ruumilisel kujutamisel.

• Varjude rütmid, vari kompositsiooni- elemendina. • Perspektiiv kahe koondumispunktiga • Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus.	10) Oskab joonistada objekti perspektiivi kasutades kahte koondumispunkti. 11) Tunneb graafilise kujundusebaasvõtteid ning oskab selgitada
--	--

8. klassis hinnatakse:

1) teadmisi Eesti ja maailma kunstikultuurist;

2) oskust kasutada kunstimõisteid ja teadmisi ümbritseva visuaalkultuuri, maailma kultuuripärandi ning nüüdiskunsti teemadel arutledes;

3) teadliku kunstialase ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub mitmekesiste loovülesannete lahendamises iseseisvalt või rühmatööna, enda ja kaaslaste kunstitööde analüüsimises;

4) teadmisi, oskusi ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikad, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga;

5) oskust lahendada disainiülesandeid eesmärgipäraselt, rakendada kahe- ja kolmemõõtmelist kavandamist ja marketeerimist.

Kunstiõpetuse ainekava 9.klassis

1 tund nädalas, kokku 35 tundi õppeaastas

Õppesisu	Õpitulemused
Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum) • Allegooria ja tsitaat kunstis.	1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade.

Vormiküsimused (kujutamiskiisid, ruum, värv, kompositsioon) • Realism, abstraherimine, abstraksionism. • Liikumise kujutamise viise, liikumisillusioonid (nt. futurism, animeerimine, op-kunst). • Kompositsioonielemendid ja teose ülesehitus ruumilises teoses (skulptuur, arhitektuur, disain). • Värvide psühhofüsioloogiline mõju (sh. külmalis-soojad, eenduvad-taanduvad, kerged, rasked värvid). • Esemete modelleerimine pinnal valguse ja varjuga. • Erinev vaatepunkt (konna- ja linnuperspektiiv), rakurss. Kunstimaailm (kunstiteosed, loomisprotsess, kunstilugu, kunstikeskkonnad) • Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad. • Tegevuskunst (häppening, performance).	2) Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi ja ajastute stiile. 3) Mõistab deformatsiooni ja korduste olulisust, peab silmas karaktersust, uuenduslikkust, esteetilisust. 4) Tunneb kompositsiooniskeeme. 5) Analüüsib objektidel, piltidel, ruumis värvide psühhofüsioloogilist ja vastastikust mõju. 6) Määrab valgused ja varjud (langeva ja omavarju) ning kasutab neid objektide ruumilisel kujutamisel. 7) Oskab joonistada objekti erinevaid perspektiive. 8) Tutvub kunstipärandi ja kaasaegse kunstiga, oskab ideest ja eesmärgist lähtuvalt kontseptsiooni selgitada. 9) Mõistab, et tänapäeva kunst väljendub paljudes erinevates meediumides ja kõnetab vaatajat.
---	---

9. klassis hinnatakse:

1) teadmisi Eesti ja maailma kunstikultuurist;

2) oskust kasutada kunstimõisteid ja teadmisi ümbritseva visuaalkultuuri, maailma

kultuuripärandi ning nüüdiskunsti teemadel arutledes;

3) teadliku kunstialase ja kriitilise mõtlemise arengut, mis väljendub mitmekesiste

loovülesannete lahendamises iseseisvalt või rühmatööna, enda ja kaaslaste kunstitööde analüüsimises;

4) teadmisi, oskusi ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikad, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga;

5) oskust lahendada disainiülesandeid eesmärgipäraselt, rakendada kahe- ja kolmemõõtmelist kavandamist .

4.7. Hindamise põhialused

Kunstiõpetuse hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest ja Pärnu-Jaagupi põhikooli õppekavast.

Nii numbrilise kui hinnangulise hindamise peafunktsioon kunstiõpetuses on anda tagasisidet töö tulemuslikkuse kohta ja motiveerida õpilast tema edasises tegevuses.

Hindamise objektiks võib olla nii valminud teos kui tööprotsess (sh kavandid, harjutused, visandid, pikemaajalise praktilise töö vaheetapid). Mahukamate, erinevat õppesisu

integreerivate ülesannete puhul on põhjendatud hindamine mitme hindegga, et anda paremini tagasisidet erinevate oluliste aspektide kohta ning väärtustada iga õpilase mõtete ja lahenduse isikupära.